

Memo

Datum : 29 april 2019
Aan : Aanwezigen stakeholdersavond Nieuwe Haven
Betreft : Feitenrelaas ligplaatsen woonboten en de zoektocht naar nieuwe locaties van 2000 tot heden

Naar documenten die specifiek betrekking hebben op mogelijke nieuwe locaties voor ligplaatsen zijn links toegevoegd.

2000

Wethouder Lenferink besluit om beleid op te stellen voor woonboten. Reden hiervoor was onder meer dat het niet mogelijk bleek om op te treden tegen nieuwe aanwas van woonboten. In de praktijk kon een woonboot gewoon ergens neergelegd worden, en dat gebeurde dan ook. Om hier tegen op te kunnen treden was een besluit nodig waarin plaatsen zijn aangewezen waar woonboten wél mogen liggen.

Arnhemse woonbootbewoners verenigen zich mede naar aanleiding hiervan in onder meer Nieuw Arnhems Peil (NAP)

2001

Concept ruimtelijke onderbouwing voor een aanwijzingsbesluit voor woonschepen in de rivierzone van de gemeente Arnhem openbaar gemaakt. Hierin zijn voor het eerst locaties genoemd die in de ogen van de gemeente geschikt zijn als ligplaats.

2003

Een raads werkgroep woonschepen stelt kaders op waarbinnen beleid ontwikkeld moet worden. Van dit kader maakt deel uit dat de woonschepen die op dat moment in Arnhem liggen in de toekomst verzekerd zijn van een ligplaats in Arnhem. Indien een ligplaats moet verdwijnen, wordt er dus -analoog aan woonhuizen- voorzien in een andere ligplaats. Met een breed aangenomen motie wordt dit kader op 13 oktober 2003 vastgesteld.

2004

College geeft een nota woonschepen vrij voor inspraak. Wethouder Bodegraven schrijft in een brief aan de woonbootbewoners: 'nadat het volledige besluitvormingsproces is afgerond ontvangt u een officiële bootgarantiebrief. Deze brief garandeert u woonzekerheid op het water'. En: 'De gemeente streeft ernaar binnen een termijn van vijf jaar vooruitzicht te bieden op een alternatieve ligplaats binnen de gemeente Arnhem'.

De bootgarantiebrief is er niet gekomen, omdat bewoners de garantie in plaats van een brief geregeld wilden hebben in een vergunning. Dat zou meer zekerheid bieden.

2005

Het college stelt het concept aanwijzingsbesluit woonbootlocaties vast. Hierin worden 122 locaties in de gemeente Arnhem erkend als ligplaats voor een woonboot. Bewoners van woonschepen op niet aangewezen locaties zouden moeten worden verplaatst naar een andere locatie. Vooruitzicht hierop zou binnen een termijn van vijf jaar moeten ontstaan.

De erkende plekken liggen in de Rosandepolder, Defensiehaven, Haven van Coers, Onderlangs, Boterdijk, De Praets, Westervoortsedijk ter hoogte van de Kop Van Oldebarneveldtstraat en de Westervoortsedijk ter hoogte van jachthaven.

Niet aangewezen locaties waar wel woonschepen lagen, zijn: de ASM-haven, Bilitonkade (nu deel van Westervoortsedijk) en de Nieuwe Haven.

In de raadscommissie VROM zegt de wethouder toe te onderzoeken of *alle* woonbootbewoners een ligplaatsvergunning kunnen krijgen, dus ook die op niet aangewezen plaatsen.

2007

De raad stelt op 25 juni 2007 het aanwijzingsbesluit woonbootlocaties vast (met de locaties uit het conceptbesluit van 2005) en wijzigt de APV door hierin een apart hoofdstuk voor woonschepen op te nemen. De gemeenteraad zegt toe dat er voor woonboten op onwenselijke locaties na vijf jaar zicht moet zijn op alternatieve ligplaatsen.

In de brief waarin het college de gemeenteraad van dit besluit op de hoogte stelt, is onder meer opgenomen dat de opgave voor het ontwikkelen van een locatie voor woonboten is opgenomen als randvoorwaarde voor het te ontwikkelen gebied Stadsblokken-Meinerswijk. Bij de bespreking van deze brief in de gemeenteraad heeft de wethouder echter aangegeven dat dit 'te stellig' is geformuleerd. Het betreft hier geen dwingende randvoorwaarde.'

2008

Alle woonbootbewoners krijgen een ligplaatsvergunning op basis van de APV. In de vergunning van woonbootbewoners die op locaties liggen waar zij niet permanent kunnen blijven, wordt de voorwaarde opgenomen dat zij moeten verplaatsen naar een andere locatie wanneer die beschikbaar en gereed is. In de vergunning wordt hiervoor geen termijn genoemd. Bij alternatieve locaties wordt gedacht aan bijvoorbeeld de plas van Bruil in Meinerswijk of intensivering van de Rosandepolder.

2011

De toenmalige eigenaar van de ASM-haven Phanos start een bestuursrechtelijke ontruimingsprocedure voor de 15 woonboten in de ASM-haven. De rechtbank stelt Phanos in het gelijk. De bewoners van woonboten in de ASM-haven dienen hun ligplaats te ontruimen. De bewoners beroepen zich op de toezegging van de gemeente dat binnen een termijn van vijf jaar vooruitzicht geboden zou worden op een alternatieve ligplaats binnen de gemeente Arnhem.

Op dat moment liggen er in Arnhem in totaal nog 35 boten liggen op locaties die in 2007 door de gemeenteraad als 'onwenselijk' zijn benoemd. Ongewenste locaties zijn de Nieuwe Haven (11 boten), de ASM-haven (15 boten), een deel van de Westervoortsedijk (3 boten), een deel van de Boterdijk (4 boten), Rijnkade (1 boot) en een plek in de Haven van Coers (1 boot).

Vanwege de ontruiming van de ASM-haven en de toezegging uit 2007 dat er na vijf jaar zicht moet zijn op alternatieve ligplaatsen, wordt in opdracht van het college door Stedenbouwkundig bureau Oostzee onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van nieuwe ligplaatsen in Arnhem en directe omgeving, alsmede de kosten hiervan.

De in 2011 onderzochte potentiële woonbootlocaties in Arnhem en omgeving (in geel de shortlist die nader is uitgewerkt met kostenindicatie).



Conclusie in het rapport is dat nieuwe ligplaatsen in beginsel denkbaar zijn, maar wel grote investeringen en fysieke en planologische moeilijkheden met zich meebrengen. De kostenscan wijst uit dat afhankelijk van de te realiseren locaties de investering voor het realiseren van ligplaatsen grofweg € 100.000,00 per plaats is.

Rapport van Oostzee: <https://arnhem.notubiz.nl/document/43711/1>

2012

Op 23 april 2012 stelt de gemeenteraad de Gebiedsvisie Stadsblokken-Meinerswijk vast. Met betrekking tot woonboten is hierin de conclusie opgenomen dat er binnen het projectgebied géén nieuwe mogelijkheden voor ligplaatsen zijn.

Op 25 juni 2012 neemt de gemeenteraad een besluit over de op dat moment 35 woonschepen op ongewenste locaties:

- 8 ongewenste ligplaatsen worden alsnog gewenst verklaard (5 aan de Boterdijk, 1 in de haven van Coers, 1 aan de Rijnkade, 1 aan de Westervoortsedijk)
- Voor 12 ligplaatsen in de Nieuwe Haven en aan de Westervoortsedijk, die als ongewenst zijn aangemerkt, wordt de bestaande situatie voortgezet.
- De 15 woonboten die voorheen in de ASM-haven lagen worden uitgekocht voor een bedrag van € 60.000,00 per ligplaats, of herplaatst.
- Twee zelfvarende woonschepen worden verplaatst naar de Praets, de mogelijkheid van een derde ligplaats op de Praets wordt onderzocht.

- Er wordt onderzoek gedaan naar het realiseren extra ligplaatsen in de Defensiehaven, de Rosandepolder, aan de Westervoortsedijk, de kaap van de ASM-haven en de Malburgse Wetering.
- Er wordt géén geheel nieuwe locatie voor woonschepen aangelegd (vanwege ruimtelijke en waterstaatkundige beperkingen en de hoge kosten). Op verzoek van de raad worden alleen de optie Malburgse Wetering nog nader onderzocht.

Raadsbrief: <https://arnhem.raadsinformatie.nl/document/94408/1#search=%22woonschepen%22>

2014

Het college besluit na onderzoek dat er géén mogelijkheden zijn voor nieuw te creëren ligplaatsen in Arnhem, en stelt de gemeenteraad hiervan met een brief op de hoogte.

Op dat moment hebben 7 voormalige bewoners van de ASM-haven gebruik gemaakt van de uitkoopregeling, zijn er 2 herplaats naar een nieuwe permanente plek, ligt er 1 onbewoond opgeslagen in de Nieuwe Haven en liggen er 5 nog bewoond op een ongewenste plek in de Nieuwe Haven (4 woonboten naast de 12 die daar al lagen en 1 woonark bij de landtong).

Raadsbrief: <https://arnhem.raadsinformatie.nl/document/4357038/1#search=%22woonschepen%22>

2016

De gemeenteraad stelt het kader vast voor de uitwerking van de gebiedsvisie Stadsblokken-Meinerswijk tot een concreet plan. In dit kader is opgenomen dat oevers publiek domein zijn, 'dus géén plek voor privé-tuinen of extra woonschepen'.

Uitwerkingskader: <https://www.arnhem.nl/dsresource?objectid=4d6ede17-6312-467a-af21-40e659a51fe7&type=PDF>

2018

In september concludeert het college, op basis van nieuwe onderzoeksrapporten over de veiligheid in de Nieuwe Haven, dat de conflicterende gebruiksvormen (industrie, recreatie en wonen) een groot veiligheidsrisico vormen. Er wordt besloten een aantal korte termijn maatregelen te nemen. Voor de lange termijn wordt een visie opgesteld, waarin verschillende gebruiksscenario's voor de Nieuwe Haven, met alle voors- en tegens en bijbehorende financiën, tegen elkaar zullen worden afgewogen. De raad wordt hiervan met een brief op de hoogte gebracht. Toegezegd wordt dat de visie in de eerste helft van 2019 aan de raad wordt voorgelegd.

In november stelt het college het ontwerp bestemmingsplan Stadsblokken en Meinerswijk vast. Conform kaders is hierin niet voorzien in nieuwe ligplaatsen voor woonboten. Het bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. De gemeenteraad moet nog beslissen over het bestemmingsplan en de zienswijzen die naar voren gebracht zijn.

2019

In de Nieuwe Haven liggen nog 16 woonboten op ongewenste ligplaatsen. Er is gestart met het opstellen van een visie op de Nieuwe Haven. De consequenties voor woonboten worden hierin meegenomen.

Al in 2014 is definitief vastgesteld dat er géén mogelijkheden zijn voor nieuw te creëren ligplaatsen in Arnhem. Sinds die tijd hebben er zich geen omstandigheden voorgedaan die aanleiding zijn voor een andere conclusie. Bij de stukken bij de besluitvorming over de visie op de Nieuwe Haven zal een overzicht worden toegevoegd van alle sinds 2011 onderzochte locaties en het resultaat daarvan.

Ondanks dat is er toch nog eens opnieuw gekeken naar de mogelijkheid voor een enkele nieuwe individuele ligplaats. Conclusie is dat deze na de eerdere toevoeging van enkele ligplaatsen na 2011 in Arnhem niet meer te vinden zijn. Uitzonderd eventueel één plek aan de Boterdijk, deze is matig geschikt door de planologische beperkingen en de hoge kosten (+/- € 150.000,00) om de locatie geschikt te maken. Daarnaast is het niet uit te sluiten dat -als de raad daartoe zou besluiten- een enkele ligplaats beschikbaar kan komen voor verplaatsing van een woonboot middels verwerving door de gemeente van een bestaande (gewenste) ligplaats.